

Enerģētikas nozares kvalifikāciju struktūra

I. Nozares profesionālo kvalifikāciju vispārīgs raksturojums	
1. Kvalifikācijas līmeņa atbilstoši Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrai	2. Nozares profesionālo kvalifikāciju līmeņa raksturojums ¹
1. LKI	Nav attiecināms.
2. LKI	Nav attiecināms.
3. LKI	Speciālista vadībā veikt vienkāršu enerģētikas nozares inženiertehnisko objektu un tīklu izbūves un ekspluatācijas darbus. Veikt vienkāršākos elektroenerģijas ražošanas, pārvades un sadales iekārtu vai ekspluatācijā esošu ārējo, iekšējo siltumtīklu, aukstumtehnisko tīklu, vēdināšanas un kondicionēšanas iekārtu, vai pārvades, sadales un iekšējo dabasgāzes tīklu un iekārtu, vai ūdensapgādes un kanalizācijas iekārtu un tīklu izbūves, montāžas, remonta un ekspluatācijas, defektu novēršanas darbus. Atbildēt par sava darba izpildi laikā un atbilstoši darba uzdevumam, pielāgot rīcību mainīgajiem apstākļiem, ievērojot darba tiesisko attiecību, ugunsdrošības un darba aizsardzības normatīvos aktus, lietojot individuālās aizsardzības līdzekļus. Veikt vienkāršākos elektroenerģijas ražošanas, pārvades un sadales iekārtu vai ekspluatācijā esošu ārējo, iekšējo siltumtīklu, aukstumtehnisko tīklu, vēdināšanas un kondicionēšanas iekārtu, vai pārvades, sadales un iekšējo dabasgāzes tīklu un iekārtu, vai ūdensapgādes un kanalizācijas iekārtu un tīklu ekspluatācijas, remonta, montāžas darbus un atslēdznieka darbus, izvēloties un piemērojot darba metodes, līdzekļus, materiālus, informāciju un tehnoloģijas. Atbilstoši veicamajam darba veidam un instrukcijām, izvēlēties instrumentus, mehānismus, palīgierīces montāžas darbu veikšanai. Lasīt un saprast tehnisko dokumentāciju, rasējumus un skices, tehnoloģiskās kartes, tehniskos apzīmējumus, iekārtu ražotāja un iekšējās instrukcijas, atbilstoši pielāgot sava darba metodes. Darba uzdevumu veikšanai nepieciešamo iekārtu montāžas un remontu darbu veikšanas principu, pamatprocesu un vispārējo pamatjēdzienu zināšanas. Montāžas un iekārtu remontdarbu veikšanas tehnoloģijas, instrumentu, iekārtu un tehnikas uzbūves, darbības principu un lietošanas noteikumu pamatzināšanas. Vispārējas zināšanas par enerģētikas procesus organizējošo personu pienākumiem un atbildību.
4. LKI	Patstāvīgi plānot savu darbu un veikt enerģētikas nozares inženiertehnisko objektu un tīklu izbūves un ekspluatācijas darbus. Veikt elektroenerģijas ražošanas, pārvades un sadales iekārtu vai pārraudzībā iekšējo, ārējo siltumtīklu, aukstumiekārtu, vēdināšanas un kondicionēšanas iekārtu, dabasgāzes tīklus un iekārtu, ūdensapgādes un kanalizācijas iekārtu un tīklu montāžas, remonta un ekspluatācijas, defektu novēršanas darbus individuāli vai komandā, ievērojot tehnoloģiskos procesus, principus un norādījumus. Atbildēt par savu vai komandas ikdienas darbu izpildi. Ievērot darba aizsardzības un ugunsdrošības noteikumus, darba tiesisko attiecību normas, vides aizsardzības normatīvo aktu prasības attiecībā uz sevi un citām komandas darbā līdzekļus. Plānot, organizēt un kontrolēt elektroenerģijas ražošanas, pārvades un sadales

1. Kvalifikācijas līmeņa atbilstoši Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrai	2. Nozares profesionālo kvalifikāciju līmeņa raksturojums ¹
	iekārtu vai iekšējo, ārējo siltumtīklu, aukstumiekārtu, vēdināšanas un kondicionēšanas iekārtu, dabasgāzes tīklu un iekārtu, ūdensapgādes un kanalizācijas iekārtu un tīklu montāžas, ieregulēšanas, ekspluatācijas, remonta, montāžas palīgdarbu izpildi, izmantojot dažādas metodes un tehnoloģijas (tai skaitā informācijas un komunikācijas tehnoloģijas). Izvēlēties un sagatavot darbam instrumentus un iekārtas, organizēt darba vietu. Sagatavot tehnisko un izpildes dokumentāciju, nosakot tehnoloģiskā procesa izmaksas. Lasīt tehnisko dokumentāciju. Atrast, izvērtēt informāciju enerģētikas nozares darba uzdevumu izpildei un vienkāršu problēmu risinājumiem. Atrast, analizēt un lietot informāciju par jaunākajām tehnoloģijām enerģētikas nozarē, komunicēt ar nozares procesos iesaistītajām personām, patstāvīgi attīstīt savu profesionālo kompetenci, veikt uzņēmējdarbību. Darba uzdevumu veikšanai nepieciešamās vispusīgās elektroiekārtu vai siltumtīklu, aukstumiekārtu, vēdināšanas un kondicionēšanas iekārtu, ūdensapgādes un kanalizācijas iekārtu un tīklu, dabasgāzes iekārtu un tīklu nozares procesu, teoriju un likumsakarību, instrumentu izvēles un lietošanas, līdzekļu un tehnoloģiju, darba metožu, noteikumu un procedūru zināšanas un specifisku faktu, principu, procesu un jēdzienu detalizēta izpratne enerģētikas darba uzdevumu jomā standarta un nestandarta darba situācijās.
5. LKI	Vadīt un pārraudzīt enerģētikas nozares inženiertehnisko objektu un tīklu būvniecības ieceres, inženiertehnisko objektu montāžas (būvniecības) un ekspluatācijas darbus, uzņemoties atbildību par savu un komandas darbā iesaistīto personu darba izpildi un kvalitāti. Piedalīties būvprojekta inženierisinājuma daļas izstrādē. Formulēt, aprakstīt un analizēt praktiskas enerģētikas jomas problēmas, atlasīt nepieciešamo informāciju un izmantot to definētu problēmu risināšanai. Izvērtēt un pilnveidot savu un padoto darbību. Ievērot darba aizsardzības un ugunsdrošības noteikumus, darba tiesisko attiecību normas, vides aizsardzības normatīvo aktu prasības attiecībā uz sevi un savā pārraudzībā iesaistītajām personām, izvēlēties atbilstošos individuālās aizsardzības līdzekļus. Plānot, organizēt un vadīt elektroenerģijas ražošanas, pārvades un sadales iekārtu vai iekšējo, ārējo siltumtīklu, aukstumiekārtu, vēdināšanas un kondicionēšanas iekārtu, ūdensapgādes un kanalizācijas iekārtu un tīklu, dabasgāzes iekārtu un tīklu montāžas, ekspluatācijas, remonta, defektu novēršanas, montāžas palīgdarbu izpildi un to kvalitāti. Piedalīties projektēšanas un būvniecības ieceres noformēšanas darbos. Balstoties uz analītisku pieeju, veikt praktiskus uzdevumus un rast radošus problēmu risinājumus, izmantojot dažādas metodes un tehnoloģijas (tai skaitā informācijas un komunikācijas tehnoloģijas). Atrast, atlasīt, izvērtēt un lietot jaunāko tehnisko literatūru un dokumentāciju. Argumentēti apspriest praktiskus enerģētikas jomas jautājumus un risinājumus ar kolēģiem, klientiem un vadību. Izvērtēt un pilnveidot savu un padoto struktūrvienību darbinieku darbu. Patstāvīgi attīstīt savu profesionālo kompetenci un veikt uzņēmējdarbību. Darba uzdevumu veikšanai nepieciešamās vispusīgās un specializētās zināšanas enerģētikas nozarē, atbilstošo faktu, teoriju, likumsakarību un tehnoloģiju zināšanas, izpratne par procesiem enerģētikā, to organizēšanu un nodrošināšanu, projektu izstrādes dokumentāciju un izmaksu analīzi.

1. Kvalifikācijas līmeņa atbilstoši Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrai	2. Nozares profesionālo kvalifikāciju līmeņa raksturojums ¹
6. LKI	Organizēt un vadīt enerģētikas nozares inženiertehnisko objektu un tīklu plānošanas, projektēšanas, inženiertehnisko objektu būvēšanas (montāžas) un ekspluatācija darbus. Pārraudzīt savu padoto darbu, nodrošinot darba vietā darba aizsardzības, ugunsdrošības un elektrodrošības noteikumu, vides un dabas aizsardzības prasību ievērošanu. Patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt informāciju, pieņemt lēmumus un risināt problēmas enerģētikas nozarē, izstrādāt priekšlikumus darba efektivitātes paaugstināšanai un resursu lietderīgai izmantošanai, izvērtēt profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību un piedalīties enerģētikas jomas attīstībā. Plānot, organizēt, izvēlēties un vadīt efektīvāko iekārtu un sistēmu projektēšanu, uzstādīšanu, ekspluatāciju un regulēšanu. Sagatavot iekārtu novērtējumu (tehnisko, ekonomisko), projekta dokumentāciju un prast to pilnveidot, veikt darba uzdevuma profesionālu analīzi. Sadarbībā ar projektētājiem kontrolēt elektroenerģijas ražošanas, pārvades un sadales iekārtu vai siltumtīklu, aukstumiekārtu, vēdināšanas un kondicionēšanas iekārtu, ūdensapgādes un kanalizācijas iekārtu un tīklu, dabasgāzes iekārtu un tīklu procesu izpildi, izmantojot dažādas metodes un tehnoloģijas (tai skaitā informācijas un komunikācijas tehnoloģijas). Atrast, analizēt un lietot informāciju par jaunākajām tehnoloģijām enerģētikas nozarē, komunicēt ar nozares procesos iesaistītajām personām, pastāvīgi pilnveidot savu un sev padoto profesionālo kompetenci. Darba uzdevumu veikšanai nepieciešamās padziļinātās zināšanas enerģētikas jomā, ietverot teoriju un principu kritisku izpratni, zināšanas par pilna apjoma automatizēto enerģētikas nozares objektu projekta dokumentāciju, izvēli, projektēšanu, uzstādīšanu, ekspluatāciju un regulēšanu. Izpratne par enerģētikas nozares vai profesionālās jomas svarīgākajiem jēdzieniem un likumsakarībām.
7. LKI	Formulēt un pētīt sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas enerģētikas jomā, izstrādājot inovatīvus risinājumus. Integrēt dažādu jomu zināšanas enerģētikas inženierijā, dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības attīstībā, parādīt izpratni un ētisko atbildību par zinātnes rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību. Nodrošināt darba tiesisko attiecību, darba aizsardzības, ugunsdrošības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasību izpildi nozarē, uzņēmumā. Plānot, organizēt, vadīt efektīvāko iekārtu un sistēmu projektēšanu, uzstādīšanu, ekspluatāciju un regulēšanu, pārbaudot projekta, uzstādīšanas un ekspluatācijas darbu drošību un atbilstību normatīvajiem aktiem. Izmantot teoriju, metodes un problēmu risināšanas prasmes, lai veiktu pētniecisko darbu enerģētikas jomā, piedāvāt jaunus risinājumus inženiertehnisko objektu un tīklu plānošanas, projektēšanas, būvēšanas un ekspluatācija darbu tehnoloģijā. Argumentēti izskaidrot un diskutēt par sarežģītiem enerģētikas nozares vai profesionālās jomas aspektiem. Izvēlēties piemērotāko risinājumu konkrētas problēmas risināšanai enerģētikas jomā, ievērojot vispārējas vadības koncepcijas, cilvēkresursus, vides aizsardzības jautājumus, kā arī tehnoloģiskus un ekonomiskus aspektus. Darba uzdevumu veikšanai nepieciešamās padziļinātās un paplašinātās zināšanas un izpratne enerģētikas nozarē, kas nodrošina pamatu radošai domāšanai vai pētniecībai, tajā skaitā darbojoties dažādu jomu saskarē.

1. Kvalifikācijas līmeņa atbilstoši Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūrai	2. Nozares profesionālo kvalifikāciju līmeņa raksturojums ¹
	Specializētas, padziļinātas zināšanas par inženiertehnisko un pētniecisko darbu pārraudzību, vadību un plānošanas metodēm.
8. LKI	Nav attiecināms.

Piezīmes.

¹ * Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) līmenis, Izglītības likuma 8.1 pants. Atbilstoši Profesionālās izglītības likuma 5. pantam 1. un 8. LKI līmenis nav attiecināms.

II. Nozares saistīto profesionālo kvalifikāciju un specializāciju pārskats

3. Nozares profesijas standarta nosaukums	4. Saistīto profesionālo kvalifikāciju un specializāciju nosaukumi	5. Profesionālās kvalifikācijas līmenis	6. Profesionālās kvalifikācijas raksturojums	7. Profesionālās kvalifikācijas daļas nosaukums, kvalifikācijas līmenis
3.2. Elektroenerģētika un elektrotehnoloģijas	4.1. Elektrotehniķis	3. PKL	<u>Profesionālās kvalifikācijas apraksts:</u> Elektrotehniķis patstāvīgi veic uzraudzībā esošo augstsprieguma, vidēja sprieguma, zemsprieguma elektropārvades līniju (EPL) un iekārtu montāžas darbu plānošanu un organizēšanu. Plāno, organizē un veic augstsprieguma, vidēja sprieguma, zemsprieguma elektropārvades līniju (EPL) un iekārtu elektromontāžas darbus, montāžai nepieciešamos palīgdarbus, elektriskās un neelektriskās pārbaudes, elektroiekārtu tehnisko un operatīvo apkalpošanu, elektroiekārtu defektu noteikšanu, elektroiekārtu uzraudzību un remontus. <u>Profesionālās kvalifikācijas reglamentācija, papildu prasības:</u> Normatīvajiem aktiem atbilstoša elektrodrošības grupa. Reglamentēta profesija. <u>Profesionālās kvalifikācijas citi nosaukumi, t.sk. svešvalodā:</u> EN: Electrician (ESCO) EN: Electrical engineering technician (ESCO) EN: Electro-technician	Nav
	4.1.1. Kuģa elektriķis	3. PKL	<u>Profesionālās kvalifikācijas apraksts:</u> Kuģa elektriķis ekspluatē kuģa elektriskās sistēmas un iekārtas, uzrauga to darbību un veic tehnisko apkopi un remontu, kā arī citus remonta darbus kuģa mehāniķa vai kuģa elektromehāniķa vadībā, piedalās kuģa rezerves daļu un materiālu	Nav

3. Nozares profesijas standarta nosaukums	4. Saistīto profesionālo kvalifikāciju un specializāciju nosaukumi	5. Profesionālās kvalifikācijas līmenis	6. Profesionālās kvalifikācijas raksturojums	7. Profesionālās kvalifikācijas daļas nosaukums, kvalifikācijas līmenis
			uzņemšanā, izvietojšanā un nostiprināšanā, ievēro darba aizsardzības, kuģošanas drošības, vides aizsardzības un saistošo nacionālo un starptautisko normatīvo aktu prasības un labu jūras praksi. Kuģa elektriķis var strādāt uz Latvijas vai citu valstu karogu kuģiem starptautiskajā kuģošanā ar nosacījumu, ka viņa profesionālās kompetences saskaņā ar normatīvajos aktos par jūrnieku sertificēšanu noteiktajām prasībām atbilst 1978. gada Starptautiskās konvencijas par jūrnieku sagatavošanu, sertificēšanu un sardzes pildīšanu (STCW konvencija) kodeksa A-III/7. standarta prasībām. Kuģa elektriķa kvalifikāciju iegūst pēc elektrotehnikas kvalifikācijas iegūšanas, apgūstot ar VAS "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistru saskaņotu kuģa elektriķa izglītības programmu un tās ietvaros izejot obligāto kvalifikācijas praksi uz kuģiem jūrā.	
	4.1.2. Atjaunojamās enerģētikas tehniķis	3. PKL	<u>Profesionālās kvalifikācijas apraksts:</u> Elektrotehniķis. Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3.PKL) (atbilst ceturtajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (4.LKI)). Uz atjaunojamās enerģētikas tehnikas profesiju attiecināmi elektrotehnikas profesijas pienākumi un uzdevumi, kā arī veicami papildu pienākumi: 1. Veicamo darbu plānošana. 2. Atjaunojamās enerģētikas iekārtu (turpmāk tekstā AEI) montēšana. 3. AEI ilgtspējības nodrošināšana.	Nav
	4.1.3. Rūpnīcu elektroiekārtu	3. PKL	<u>Profesionālās kvalifikācijas apraksts:</u>	Nav

3. Nozares profesijas standarta nosaukums	4. Saistīto profesionālo kvalifikāciju un specializāciju nosaukumi	5. Profesionālās kvalifikācijas līmenis	6. Profesionālās kvalifikācijas raksturojums	7. Profesionālās kvalifikācijas daļas nosaukums, kvalifikācijas līmenis
	tehniķis		Rūpnīcu elektroiekārtu tehniķis, sadarbojoties ar augstāk kvalificētu speciālistu, veic darbus rūpnīcas elektroiekārtās, patstāvīgi veic rūpnīcu elektroiekārtu elektromontāžas un ekspluatācijas darbus, uzrauga plāna izpildi, pārbauda elektroiekārtu resursus, uzrauga remontdarbu izpildi. Rūpnīcu elektroiekārtu tehniķis strādā ražošanas, ieguves un pārstrādes uzņēmumos, strādā kā pašnodarbināta persona vai individuālais komersants.	

Vispārīga informācija	
Iesniedzējs	Enerģētikas nozares ekspertu padome.
Iesniegums	Nav
Nozares ekspertu padomes, nozares ministrijas vai tās deleģētas institūcijas vai piesaistīto nozares ekspertu atzinums	04.11.2025
Saskaņojums PINTSA	Nav
Iepriekš saskaņotā redakcija	21.11.2025